

ლიტერატურული ხელობა

ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთ „ხაშურის მოამბის“ დამატება
№7, 26 ივნისი, ორშაბათი, 2021 წელი

„ტაშისკრობა 2021“

„... და იდგა 1609 წლის 27 ივნისი... ტაშისკარი, ნახვეტარას მინდორი... ომის ღმერთს საომარი სასწორის ერთ პინაზე 60 000 თათარი დაესვა, მეორეზე - 10 000 ქართველი!.. რიურაუზე გიორგი სააკაძის მთავარსარდლობით იქმნა ომი დიდი... თურქთა უმრავლესობა ჩაწყდა და ჩაინაცრა!.. ბრძოლა ქართველთა გამარჯვებით დასრულდა...“

ლევან სანიკიძის წიგნიდან –
„დედა ისტორია“

ა. წ. 27 ივნისს, სოფელ ტაშისკარში, სურამისა და ხაშურის ეპისკოპოსის, მეუფე სვიმეონის ლოცვა-კურთხევითა და საქართველოს ჩოხოსანთა ორგანიზაციის ინიციატივით, ხაშურისა და ქარელის მაჟორიტარი დეპუტატის ზაალ დუგლაძისა და მუნიციპალიტეტის მერის, კულტურის სამსახურისა და საბიბლიოთეკო გაერთიანების (ხელმძღვანელი მაკა დიდებულიძე) მხარდაჭერით, გაიმართა ტრადიციული დღესასწაული „ტაშისკრობა“, რომელიც 1609 წელს, ქვიშეთან, ნახვეტარას ველზე გიორგი სააკაძის სარდლობით მტერზე ძლევამოსილი გამარჯვების 412-ე წლისთავს მიეძღვნა.

აღნიშნული დღესასწაულის დამკვიდრებაში, 2009 წლიდან ლომის წილი მიუძღვის ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ გურამ ყორანაშვილს. ასევე, ქვიშეთელებს: წიგნის „ქვიშეთი, ჩემი ქვიშეთი“ ავტორებს: კლიმენტი სუთაშვილსა და გივი გელაშვილს და დიმიტრი ყიფიანის სახლ-მუზეუმის თანამშრომლებს.

წლევანდელი ღონისძიება ყველაზე მასშტაბური დღესასწაული იყო, რაც დღემდე, ამ თარიღის აღსანიშნავად გამართულა სოფელ ტაშისკარში.

ტაშისკრის წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესიაში დილიდანვე წირვა აღავლინა მეუფე სვიმეონმა.

საზემო კონცერტი „სააკაძის წაბლთან“ ჩატარდა, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს ხაშურისა და ქვიშეთის ფოლკლორულმა და ქორეოგრაფიულმა ანსამბლებმა: „ფრესკა“ (ხელმძღვანელი ელენე რატიანი), „მთაწმინდა“ (ხელმძღვანელები: ალ. ტაბატაძე და გიორგი ქალიაშვილი), ხალხურ საკრავთა ანსამბლმა (ხელმძღვანელი გოგი შუბითიძე) და საოპერო მომღერალმა, ქვიშეთელმა ლევან ტაბატაძემ.

საზემო კონცერტს ესწრებოდა როგორც ადგილობრივი მოსახლეობა, ხაშურის ინტელიგენცია, ასევე, მოწვეული სტუმრები: საპატრიარქოს ჩოხოსანთა საზოგადოება; ჯუმბერ ლეჟავას სახელობის აკადემიის პრეზიდენტი ქ-ნი გულნაზ ხარაიშვილი და მისი წევრები; შიდა ქართლის მნერალთა რეგიონალური კავშირის თავმჯდომარე დავით ახლოური; ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი

ამირან კურტანიძე; „სტუდია გუთნის“ დამარსებელი, ისტორიკოსი ლექსო გელაშვილი. ასევე, შიდა ქართლის დეპუტატის ბიუროს აპარატის თანამშრომლები. კონცერტს უძღვებოდა ხაშურის მუნიციპალიტეტის კულტურის სახლთა გაერთიანების ხელმძღვანელი, ჩოხოსანი გია ბოლოკაძე. ერთმანეთს ენაცვლებოდა სიმღერა, ცეკვა, ლექსი. სიტყვა წარმოსთვევს ისტორიკოსებმა: ხაშურის სამუზეუმი გაერთიანების მმართველმა თამაზ ლაცაბიძემ; თენგიზ ჩიტიაშვილმა; ნიკო ხერკილაძემ და პოეტმა და ისტორიკოსმა ვაჟა ოთარაშვილმა; უურნალისტმა მაყვალა ხაჩიძემ. „ტაშისკრობის“ დღესასწაულზე საბავშვო მუსიკალური ანსამბლის „მოძახილი“ დებიუტიც შედგა (ხელმძღვანელი – მომღერალი დავით არჩვაძე).

ღონისძიების დასასრულს, ცონბილი გახდა, რომ მეუფე სვიმეონის გადაწყვეტილებით, სოფელ ტაშისკარში გაიხსნება ჩოხოსანების სადროშო, რომელსაც ტაშისკრის მეცნიერი ბ-ნი ბადრი ხაჩიძე უხელმძღვანელებს. ასევე, საქართველოს საპატრიარქოს ჩოხოსანთა საზოგადოების წევრები გახდებიან ქორეოგრაფიული ანსამბლი „ფრესკა“ და ანსამბლი „მოძახილი“.

ქართული სულით გაუდენთილიყო ჰერი. პანდემიისა თუ ყოფითი პრობლემების შედეგად დაშორიშორებულ საზოგადოებას ერთმანეთთან გამოთხვება ეძნელებოდა... თითქოს დიდებული წარსული გაცოცხლდა, – საოცარი ძალა ვიგრძენით!.. უძლეველი ჯიშის, გენისა და სისხლის ყივილმა გამოგვაფხილა...

გუგუნებდა მრავალუამიერი და შრიალებდა ბებერი წაბლის ხის ფოთლები...

თვალში სხივჩამდგარ ბავშვებს არასოდეს დაავიწყდებათ ნახვეტარას ველზე გაჩაღებული ბრძოლა, გიორგი სააკაძე და ტაშისკრის ნადიმი... არც – ეს დღე! – დიადი წარსულის წინაშე მუხლმოყრილი ერი და ბერი...

კიდევაც დაიზრდებიან!..

მრავალუამიერ, მამულო, ჩემო!..

კლარა გელაშვილი – პოეტი;
ფილოლოგიის დოქტორი;
დიმიტრი ყიფიანის სახლ-მუზეუმის
ფონდების მცველი.

3 ო გ ზ ა ხ

ნუნუ ცაგადებული - 75

* * *

ამ წუთისოფლისა სიამე ვინ სთქვა!..
 დრო დროს არ ზოგავს,
 შენ ვით დაგინდობს?!
 ყოფნა-არყოფნის წია-წიაში,
 კაცი ძალიან გვიან მოდის გონს...
 მიწიდან ცამდე, ციდან მიწამდე,
 მძებნელი ვრჩებით მესამე გზისა,
 თუმც ერთს კი ვხვდებით, -
 ხანმოკლე ყოფით,
 ხარჯს ვერ გადვიხდით,
 წუთისოფლისას...

ფიქრთა მარულა

ახლა ქარები ისე დაქრიან,
 ანგრევენ ჩვენივ ფიქრის საცავებს,
 აღარაფერმა აღარ დაგვინდო,
 ცხოვრება გვიტევს, წლები
 გვძარცვავენ...
 ავფორიაქდი!.. მინდა, შევეხო,
 გარდასულ დღეთა მიმქრალ კონტურებს,
 რომ სიყრმევ, ჩემო, შენს ნაპირებთან,
 კვლავ მომაცუროს, იქნებ, ფორტუნამ...
 რაღა შეავსებს, დრომ ჩამოწურა
 ჩვენი არსობის სავსე ცურები
 და კალმახივით შეგვრჩა წინწკლებად
 გარდასულ დღეთა ნაფეხურები...

დროთა მეფობა

მე ოქროსფერი მუარი მეცვა,
 სახეს ფარავდა შავი ვუალი
 და ვიფერებდი ცხოვრებას ისე,
 ვით საპატიო ადგილს - სტუმარი...
 ერთგულებაში მზე სხივებს ცდიდა,
 დავშრიალებდი ფერთა რიალში,
 ვერც კი ვხვდებოდი, ისე წვებოდა,
 დროთა მეფობა ხავსის წიაღში.
 ვერცხლის გვირგვინი დამადგეს წლებმა,
 უკვე ცხოვრების პროფილში ვჩანვარ...
 და ვგრძნობ, მზე, უკვე ზღვაში კი არა,
 ჩემს ათრთოლებულ სხეულში ჩავა!..

ხანი განსჯის და ფიქრის

სამოცდათხუთმეტ გაზაფხულს
 ხომ დავუთვალე კვირტი
 და ამდენივე ზაფხულის
 შემოვიხვივ ზვრთი!..
 ყრუ წუთისოფლის ავობას
 რა ვუყოთ, გვიან, მივხვდი...
 ზამთრისპირული შიშების
 მანტიას მაინც ვიხდი.
 გული კვლავ ამიხმიანოს,
 სისხლი ხომ ჯერაც ყივის...
 და სულშიც, როგორც არასდროს,
 ცის სურნელება ღვივის.

შობა უფლისა

ზეცა დაეშვა და ბეთლემში
 მიწას ემთხვია,
 ჭეშმარიტ გზიდან რომ არასდროს
 გადაგვეხვია...
 ქრისტეს გომურში დაბადებით,
 ბაგათ შობისას,
 უბრალოება გვექადაგა
 კაცთაშორისად...
 რომ იგრძნო ქრისტე, მთელი გულით
 უნდა დამდაბლდე,
 გზა, სასახლიდან, გაიყვანო,
 უნდა, ბაგამდე...
 შობა უფლისა ნიშნავს,
 ისევ გვეყალობს უფალი,
 სიყვარულის და რწმენის, დღემდე,
 ღუის ბუხარი...
 შობა ქრისტესი
 ჩვენში იქცა რწმენის საწყისად
 და დადგა ჟამი
 წელთაღრიცხვის ახლად ათვლისა!

შემოდგომის ფერების
 რექვიემია
 დღეს, ჩემთვის, საწუთო,
 შემცირდა წლები...
 ნისლში მორიალე ღრუბლის
 პირამიდებს მხრებზე ადგათ
 მზით სავსე სარეცელი,
 რომელიც მელის...

რად მიმზერთ ასე?!
 წურც მკითხავთ წურას! -
 ერთ სიცოცხლეში
 მგონი, უკვე
 ათასჯერ მოვკვდი!
 მხოლოდ ღვთისმშობლის
 მზერაში ვგრძნობ
 იმედს ხვალისას...
 ლოცვით თენდება,
 სული სხვის გრძნობის,
 სიმშვიდე მოდის...

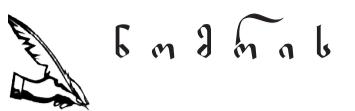
ლია ბარათი

ქარი ქრის, თითქოს,
 ბუნება ნანობს,
 გადაშლა უნდა
 ახალი ფურცლის,
 რადგან არასდროს,
 რადგან არავინ,
 გულწრფელ მადლობას
 არავის უხდის!
 ალბათ იმიტომ,
 ალბათ ამისთვის,
 აწმყო ჯავრს იყრის,
 ამუნჯებს წარსულს,
 მზეს რომ დამალავს
 ღრუბლების ჩრდილში -
 ნეტავი, ამით,
 რას ამბობს, რა სურს?!
 გელაციცება ახალი სხივი,
 თავს ხრი, მორჩილი
 ხდები, რატომდაც...
 და გახსენდება ქარი,
 რომელმაც,
 ლია ბარათი
 კართან დატოვა....

დედა

რა დამაძინებს?
 გამიტყდება
 ეს ღამეც, ვიცი,
 ამოვალაგებ ფერად სიზმრებს,
 შენგან ნაპოძებს,
 დროის დინებას გავაყოლე
 ათასი ფიქრი,
 სული ქარიშხალს ისე ხვდება,
 როგორც დამოძღვრე...
 მიუსაფარი შვილის განცდით
 ვიღებ შენს სურათს,
 მოგონებებით სავსე ეტლით
 შენთან ვპრუნდები,
 ჩემი ზამთარი მხოლოდ შენი
 ზაფხულით დნება,
 ჩვენ მონატრებას ჰქვია ჟამი,
 არგახუნების...

კეკლუცობდა ღამე ფარჩით,
 ვარსკვლავების მაქმანებში,
 კუთვნილ ვარსკვლავს დავეძებდი
 ხან მზესა და ხან - ქარებში...
 წუთებს წამი იმედად და
 სასოებად გადავეცი...
 ვიყავ მტკიცე და მდუმარე,
 მოლოდინით არ დავეცი!..
 სამწუხაროდ, მივხვდიგვიან,
 რომ ოცნება სიზმარს მოჰკვას, -
 რომ ყველაფერს დროის ხელი
 ჩამოჰკრავს და ჩამოძონავს...
 ...ცა კი იყო სევდის მსმელი...
 ხელიდან რომ ეცლებოდა -
 ის ვარსკვლავი, ფერწასული,
 ოცნებებად ეცემოდა.

ნობის სეცუმინი

გენრიეტა ქუთათელაძე – პოეტი, პროზაიკოსი, პუბლიცისტი – ცხოვრობს ქ. ბათუმში. არის არაერთი კრებულის ავტორი და ზურაბ გორგილაძისა და ნიკო ლორთქიფანიძის სახელობის პრემიის მფლობელი.

„ქ-ნ გენრიეტას შემოქმედებითი თვალსაწილი მოვლენების სილრმისეული წვდომით შთამბეჭდავია და ღვთიური სიყვარულით არის ნასაზრდოები. „მისი დროში განვენილი „მე“ კოსმიური ცნობიერების ადამიანია, რომელიც ეთიკურ-ფილოსოფიურ პრობლემებს, ჭეშმარიტების მარადიულ, ამოუხსნელ კითხვებს ჩალრმავებია ტრანსცენდენტური სამყაროს ბილიკებზე სამოგზაუროდ.“

ნაცარქექიას მონოლოგი

მგონი მზე სადღაც გადაიკარგა,
ცას ჩაუდამდა ლურჯი თვალები,
ატირდა მწარედ...

ჩვენი პლანეტა უჩვეულო რიტმს აყოლია,
Animal planet, Animal planet...

ვთრთი და ვკანკალებ სუნთქვაშეკრული,
ჩემს კერიაზე რა ხანია მინავლდა ცეცხლი,
დაჰქროლა ქარმა და მოცახცახეს
შემომაყარა სახეში ფერფლი,
მაინც არ ვტოვებ ბუხარს მინავლულს,
საგულდაგულოდ ვქექავ ნაცარს,
ვეძებ ნაკვერჩხალს,
რომ გავაღვივო ისევ ცეცხლი...

ცეცხლი ღვთიური...

მისი ჭვრეტა სულს ასულდგმულებს,
სხვა სითბო და სინათლე ახლავს ამ ხილულ სასწაულს
და მე ხილულში უხილავს ვარ დანატრებული,
დიახაც, სწორედ უხილავს ვეძებ...

ნაცარი ჩემთვის წმინდაა და სასურველი,
გარდასახული ენერგიის ვარ მოტრფიალე,
განა არ იცით, ნაცრის ჩხრეკვა ცეცხლის არსია,
უდიადესის, უნაპიროს მე ვარ მძებნელი.

კი, მართალია, თქვენ მე დამცინით,
მაგდებთ სახლიდან, მაყვედრით ლუკმას,
მიძახით ზარმაცს, უგერგილოს და უნიათოს,
ნაცარქექიას,

ბრიყვსაც ხანდახან...

თქვენ მარწმუნებთ, რომ ზღაპარში ვცხოვრობ,
ცხოვრებამ თითქოს შორს ჩაიარა,
რომ არც ოქრო მაქვს, არც სხვა ქონება,
არც პატივს არ მცემს ქვეყნად არავინ,
დროა, ძველ ჩვევებს გადავეჩვიო და
ახალ ცხოვრებას ჩავუდგე კვალში.

არ გთხოვთ არაფერს,

თქვენი ქონების არ ვარ მსურველი,
ეპ, სავალალოდ,

თქვენ ვერ გაიგებთ, რას ვეძიებდი მე იმ ნაცარში...
სამოგზაუროდ დავუყვები გზებს ჩახერგილებს,

თუნდ დევებს შევხვდე, არ შევშინდები,
ჰო, ჩემი თავის კი მაქვს იმედი,

წინ მელოდება მე „ჰეპი ენდი“.

თქვენ დაინახავთ, რას მიაღწევს მჭვრეტელი კაცი,
ვინ დაამარცხებს ხერხსა და ჭკუას,
ან ოცნების კაცს – შორსგამხედვარეს,
ბედნიერი ვარ, უფალო ჩემო, კამკამებს სული, შუქში კამკამებს,
ვხედავ სამყაროს შენით ავსებულს,
შენს უქრობ თვალებს – მზესა და მთვარეს.

თავზე მეღვრება ვარსკვლავების სხივების ჩქერი
და ფრთხებშესხმულმა, როცა ირეალურის შევაღე ბჭენი,
ვერც სიხარული, ვერც გაკვირვება, აღფრთვანებაც ვერ შევიძელი...
ეპ, ვინ ჩაწვდება სილრმებს ზეცის,
ან ვარსკვლავების იდუმალი ციმციმის მიზეზს...
აქ, არყოფნის მყინვარებში ვეღარ დაანთებ კოცონს ტრფობისას
და ვერ გაფანტავ ბურუს ნაცრისფერს...
ვერ დაინახავ აისს და დაისს
და ყვავილებით ამოვსებულ კორდების უბეს...
აქ, არყოფნის მყინვარებაში...
ჰა, ირიურაჟა, ცამ თანდათან იცვალა ფერი,
ცა გამონათდა, ცას დაედო ფერი ვარდისა,
მინამ დაისხა ტურფა ყვავილნი – მე დავუბრუნდი ჩემს დედამიწას...

მიხმობს სამყარო

მიხმობს სამყარო და მირიადი გალაქტიკები,
გარიფრაუზე მოციაგე სხივებს მიგზავნის
შეკითხვების ვრცელი უსტარით;
რას ვუპასუხებ მე ამ შეკითხვებს,
ნათელდებული და განდობილი ჯერ კიდევ არ ვარ;
დედამიწაზე კი ფსიქოლოგიური ტესტებით
აპირებენ გამოიცნონ კაცთა ბუნება...
ვინა ვართ, რა ვართ, საით მივდივართ,
რა ხასიათი გვიბოძა ღმერთმა –
მხიარული თუ ნაღვლიანი,
ან იქნებ სულაც გულცივი, როგორც მრავალი?
ჰო, ალბათობა აინტერესებთ...
ჰორმონალური სიმფონია თითქოს ყალბად უღერს,
ფარისებრი ჯირკვლის ჰორმონი აჩქარებს რეაქციას
და ემოციური პალიტრაც მდიდრდება:
ამბივალენტური განცდები მიპყრობს –
სიცოცხლე მშვენიერია, არა, სიცოცხლე სასჯელია...
და ჩემი სულის უკაცრიელ და უსიერ ტყეში,
ვით გადაბურდულ ხეთა ჩრდილებში,
ფესვებს ჩავცერი, ფესვს ვაკვირდები არსებობისა,
საცნაურდება გენში ჩაქსოვილი ადამიანის მოდელი –
ძლიერს მომავლის დიდი რწმენა აქვს,
სუსტი კი ცხოვრობს მხოლოდ დროებით...
კიაფობს ჩემში იდუმალი სამყაროს სხივი...

ანდერძი

ტივტივებს ფიქრი
და ოცნებების ვუალს იფარებს,
ჭეშმარიტ გრძნობას,
სიყვარულს ნამდვილს
ვერ გადარეცხავს დროის მდინარე...
ტივტივებს ფიქრი, ვით ტივი ტბაზე
და მეც ვტორტმანებ...
სულ მალე ღრუბლებს შევუერთდები,
ალბათ, სულ მალე...
ახლა კი ზეცის სიმღერა მესმის,
მთვარის ყვავილი ნაზად შრიალებს,
ასე ღვთიურად ამონთებული,
ეს ალისფერი ტოტი გრძნეული
ჩამოჰგავს იელს...
გიტოვებთ, როგორც Carte visite-ს,
ეს ჩემი სული აყვავებულა,
გთხოვთ, არ დააჭკნოთ,
ასხურეთ წყალი!

